

NOK

93

—

126

REGLEMENT

OP DE

GROENMARKT

DER

STAD AMSTERDAM.

Te Amsterdam, ter STADS-DRUKKERIJ,
op het Rockin. 1818.

KENNISGEVING

BURGEMEESTEREN DER STAD AMSTERDAM;

Oberwegende / dat de menigbuldige Stedelijke Keuren en Ordonnantien / welke in der tijd betrekkelijk de Groenmarkt zijn gemaakt geweest / door de gedachte Amptlieden en Alterantien / welke in bezelbe gemaakt zijn / niet alleen niet voldoende worden bevonden tot handhaving der goede orde op de Groenmarkt / maar dat zulks ook tot vele misbruyken aanleiding heeft gegeven en dat noch Ingezetenen / noch Warmoester / noch Stedelijk Beambte behoorlijk weet waaraan hij zich houden moet ;

Oberwegende / dat sommige bepalingen / in deze onderscheldene Keuren voorkomende / hoezeer op zich zelve zeer goed en doelmatig / bijzonder geschikt waren voor den tijd en omstandigheden waarin bezelbe gemaakt zijn / maar kunnen geacht worden met de tegenwoordige orde van zaken en de algemeene Wetten / daarop gegrond / minder overeenkomstig te zijn / en eenige nabere wijziging te moeten ondergaan ;

Oberwegende / dat het uit dien hoofde noodzakelijk was / om alle de verordeningen / welke voor het meerenbeel thans nog werden geobserveerd en als nog bestaandbaar zijn geacht / in een algemeen Reglement te bevatten / waaraan voortaan zich een ieder zal hebben te bebragen / en daarin tevens te voegen alle zoodanige andere bepalingen als noodig zijn bevonden / zoo wel tot verzekering der goede orde op de Markt / als ter voorkoming dat geene / voor de gezondheid schadelijke Wad- en Peulbruchten / of zonder inachtneming eener rechtige maat / aan de Ingezetenen zullen kunnen wor-

ben verhoort / het welk bijzonder op de Warbappelen toepasselijk is;

Oberwegende / dat geene nieuwe lasten / zoo door de Ingezetenen als Warmoeziers en Warbappelen-Verkoopers moeten worden opgelegd / maar dezelfde slechts op eene meer geregelde wijze verzekerd;

Hebben / met concurrentie en goedvinden van den Edel-Achtbaren Raad dezer Stad, goedgebonden te bepalen;

Dat / te beginnen met Maandag den 9den November aanstaande / zal in werking komen en door de belanghebbenden in acht moeten genomen worden het volgende:

R E G L E M E N T op de Groenmarkt der Stad Am- sterdam.

Art. 1.

De Groenmarkt, schoon gezamenlijk slechts één ligchaam uitmakende, en onder het toezigt van denzelfden Marktmeester geplaatst, wordt, om derzelver uitgestrektheid en tot meerder gerief der Ingezetenen, op onderscheidene plaatsen gehouden, als:

- a. Op de Prinsgracht.
- b. Op het Oude Kerks-Plein.
- c. Op de Zuidzijde van de Nieuwe Heerengracht, tusfchen de Weesperstraat en Binnen-Amstel.

Art. 2.

Op de Prinsgracht zijn de legplaatsen, aan de Westzijde van de Looijersgracht tot aan de Elandsgracht, van de Schepen komende van *Langendijk* en

de

de *Streek*, met Kool, Wortelen, Rapen, enz; de gemelde legplaats is 479 voeten lang, en de Wal tot de groote Steenen 13 voeten breed; verder liggen van de Elandsgracht tot de Lauwriergracht, de Groenschuiten van rondsomme de Stad, en bijzonderlijk die van de *Diemer Meer* en *Wetering*, waarvan eenige drie dagen in de week in den Oudezijds Voorburgwal bij het Oude Kerks-Plein liggen, en op dat Plein markten.

De Wal van de Elandsgracht tot de Elandsstraat, lang zijnde 234 voeten, bij eene breedte van 13 voeten, tot de groote Steenen, is ingedeeld in 26 Markt-plaatsen, liggende de Marktsteenen dienvolgens 19 voeten van den anderen.

Het overige gedeelte van dien Wal, van de Elandsstraat tot de Lauwriergracht, heeft dezelfde breedte, bij eene lengte van 240 voeten. De Marktsteenen liggen aldaar $6\frac{1}{2}$ voeten van elkander, dienvolgens zijn er 37 plaats en voor de Groenten op dien Wal voor handen.

Deze genoemde Markt is bekend onder den naam van Meermarkt; en onder dezelve behooren eigenlijk mede de Markten op het Oude Kerks-Plein en nieuwe Heeregracht. Aan de Oostzijde van de Prinsgracht van de Reestraat, Zuidwaarts aan tot de eerste Steenkooperij voorbij de Beerestraat, is de legplaats van alle de Vaartuigen, welke dagelijks hunne Groenten van rondsomme de Stad aanbrengen.

De genoemde Markt is bekend onder den naam van kleine Groen- of Tuinmarkt.

Beginnende aan de Reestraat en zoo Zuidwaards

aan tot de Brouwerij *het Roode Hart*, is de Wal lang 123 voeten, bij eene breedte van 13 voeten tot de groote Steenen toc; terwijl aldaar, volgens de gestelde Marktsteenen, die $6\frac{1}{2}$ voet van elkander liggen, 19 Marktplaatsen voor handen zijn; terwijl, van genoemde Brouwerij tot aan de Beeresstraat, de Wal dezelfde breedte, op eene lengte van 559 voeten heeft; de Marktsteenen hier mede $6\frac{1}{2}$ voeten van elkander liggende, zijn er gevolgelijk 86 Marktplaatsen voor handen.

Het overige gedeelte Wal van de Beeresstraat tot aan de eerste Steenkooperij heeft eene lengte van 162, en mede eene breedte van 13 voeten; de Marktsteenen liggen insgelijks $6\frac{1}{2}$ voeten van elkander, en er zijn dienvolgens 24 Marktplaatsen voor handen.

Tusschen de tweede Steenkooperij, voorbij de Beeresstraat en de Runstraat, wordt de Aspergiemarkt, gedurende den Aspergietijd gehouden. De Wal aldaar heeft eene lengte van 174 voeten bij eene breedte van 13 voeten, en is ingedeeld in 13 Marktplaatsen, door Marktsteenen die $12\frac{1}{2}$ voeten van elkander liggen.

Aan de Westzijde van de Prinsgracht, van de Lauwriergracht tot de Lauwrierstraat, is de legplaats van de Vaartuigen komende van *Lis* en *Hillegom*.

De Wal is aldaar 13 voeten breed en 156 voeten lang, die in 11 Marktplaatsen van 14 voeten is ingedeeld.

Van de Reebrug tot aan de Rozenstraat heeft de Wal eene lengte van 271 voeten, bij eene breedte van 13 voeten, zijnde door Marktsteenen, die 9 $\frac{1}{2}$ voeten van elkander liggen, in 28 Marktplaatsen ingedeeld,

deeld, dewelke dienen voor Vaartuigen komende met Groenten van *Leyden* en *Leyderdorp*, benevens andere Vaartuigen met Stoppel- en Staartrapeu.

Van de Rozenstraat tot aan de Rozengracht is de legplaats der Schepen, komende uit de *Veenen* en *Langeraar*; deze Wal is lang 234 voeten, bij eene breedte van 13 voeten.

De Aardappel- en Knollen-Schepen, alsmede die met Boonen en Augurkjes, uit de *Purmer* en *Beemster*, zijn geplaatst aan de Westzijde van de Prinsengracht, van de Rozengracht tot aan de Brug voor de Prinsengracht, en van daar naar vereisch van omstandigheden verder Noordwaards op; van den eersten October tot den eersten Junij, bij volle Markt, worden de Aardappel-Schepen ook geplaatst Zuidwaards de Brug voor de Rozengracht tot aan de Rozenstraat, op de plaatsen, die door de Schrijfvrouwen niet worden bezet, en waar voor als dan aan de Schrijfvrouwen voor ieder Schip 20 Cents in ééns wordt betaald; door deze bepaling wordt geenszins gederogeerd aan het regt der Schrijfvrouwen, om dadelijk op hunne plaats te doen schieten die Schepen, welke bij haar doen schrijven; voor welke de Marktmeester zal zorgen dat alle plaatsen der Vrouwen, ten getalle van 16, dadelijk kunnen worden bezet.

Art. 3.

Op het Oude Kerks-Plein wordt (gelijk in Art. 2 is gezegd) mede de Meermarkt gehouden, en wel dezelfde soort van Groenten, uit de *Meer* en van rondsom de Stad, worden driemaal per week, te we-

weten: Maandag, Woensdag en Vrijdag, te dier Markt gebragt, met dezelfde foort van Schuiten als op de Prinsengracht, die hunne legplaatfen in den Oudezijds Voorburgwal bij gemelde Plein hebben.

Op deze Markt zijn, door daartoe gestelde Marktsteenen, 35 plaatfen afgebakend, elk lang 11 en breed 10 voeten.

Art. 4.

Op de Nieuwe Heerengracht, Zuidzijde tuschen de Weesperstraat en Binnen-Amstel, behoort de Groenmarkt, die aldaar gehouden wordt, mede met het Oude Kerks-Plein tot de Meermarkt; dezelfde foort van Goederen worden aldaar met dezelfde foort van Schuiten insgelijks des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags aangebragt.

De Wal heeft aldaar eene breedte van 13 voeten en eene lengte van 560 voeten, die door 8 voeten van elkander liggende Marktsteenen in 70 Markt-plaatfen is ingedeeld.

Art. 5.

Geene Schepen of Schuiten, langer dan 48 Amsterdamsche voeten, met eenige Groenten of Aardvruchten, zullen (ten einde de pasfage niet te belemmeren) aan de Groenmarkt mogen liggen ofte aldaar losfen of overschepen; maar zullen dezelve, even als alle Schepen of Vaartuigen, geladen met Aardappelen of andere Aardvruchten, van welke lengte dezelve ook zouden mogen zijn, en waarvan de Schippers niet mogten verkiezen hunne Lading aan de Markt uit te meten, moeten gaan liggen in den
Bin-

Binnen-Amstel, tusschen de Prinsengracht en Keizergracht, of wel in de Brouwersgracht tusschen de Singel en Prinsengracht; zullende zelfs die geene, welke van eene mindere lengte dan 48 voeten zijn, geenszins aan de Markt mogen overlchepen, onder welk voorwendsel zulks ook zoude mogen zijn; ook zal den een van den andere, geene restanten mogen overnemen om ledig te worden, maar elk zal gehouden zijn op zijne plaats te blijven liggen, tot dat hij zijne Lading geheel zal verkocht hebben, alles op eene boete van *Zes Guldens*, ten zij bij zeer geringe kwantiteiten hiertoe verlot door den Marktmeester was gegeven, en bij den Meter een gewoon Overscheep-Billet gehaald.

Art. 6.

Niemand zal ook vermogen, eenige Schuiten, Leggers of andere Vaartuigen, aan de Groenmarkt te houden liggen, om dezelve als Pakhuizen te gebruiken, op eene boete van *Zes Guldens*. En zal de Marktmeester bovendien de bevoegdheid hebben, om zoodanige Vaartuigen, dadelijk, ten koste en risico van den Eigenaar, naar de Stads Werfte doen brengen; welke niet zullen worden te rug gegeven ten zij de kosten van Transport enz. dubbel daar voor zullen voldaan zijn; overigens zullen alle Schepen met Groenten of Aardvruchten, ter Markt komende, gaanliggen met den achterstevan aan den Wal, en dagelijks in volgorde opkorten, zoo als door den Marktmeester zal worden bevolen, en zullen de onwilligen verbeuren eene boete van *Zes Guldens*.

B

Art.

Art. 7.

Niemand, wie hij ook zij, eenige Groenten, Erwten, Boonen- of Aardvruchten, hoe ook genaamd, hier ten Stede ter verkoop aanbrengeude, zal vermogen dezelve te verkoopen, losfen, meten, tellen of wegen, anders dan op de bovengenoemde plaatsen, elk waar hij behoort; ook zal niemand vermogen, dezelve te gemoet te varen of dezelve te bespreken, koopen of wel in verkoop nemen, maar gehouden zijn te wachten, tot dat de Vaartuigen behoorlijk op hunne legplaats zijn vastgelegd; alles op poene van nulliteit van den koop en eene boete van *Vijftig Guldens*.

Art. 8.

Indien eenige der voorschrevene Groenwaren zoo schaars ter Markt komen, dat de genen, die gewoon zijn zich daarmede te generen, niet en konden worden gerijfd, zoo zal daarover deeling of loting geschieden, zoo als bij den Marktmeester, naar gelegenheid, zal worden bevonden te behooren, zonder dat iemand zich hier tegen zal mogen verzetten, op eene boete van *Zes Guldens*.

Art. 9.

Niemand zal des Zondags met eenige Groenten, Peul- of Aardvruchten mogen voorstaan, op verbeurte van *Zes Guldens*.

Art. 10.

Niemand zal vermogen, (na dat de Groenwaren en Aardvruchten gelost zijn,) met eenige Schuit of Vaartuig aan den Wal te mogen blijven liggen, maar
ge-

gehouden zijn dadelijk te vertrekken; op poene van 60 *Cents*. Verder zal niemand met vollen Kruiwagen op de Groenmarkt mogen blijven staan, maar gehouden zijn, dadelijk na dat de Groenten of Aardvruchten ontvangen en opgeladen zijn, te vertrekken, op een boete van 50 *Cents*.

Ook zullen de Groentekoopers met hunne Schuiten, Wagens of Manden, waarin zij hunne gekochte Groenten, Aard- of Peulvruchten hebben, dadelijk moeten vertrekken, zonder aan de Markt zich verder op te houden, of te verblijven, of wel hunne Groenten, Aard- of Peulvruchten aldaar weder te verkoopen, alles op eene boete van *Drie Guldens*.

Art. 11.

Niemand zal op de Groenmarkt zijne stalling aan de Walzijde verder mogen uitstallen, dan tot de groote Steenen toe, nochte aan de Huiszijde verder dan de Stoepen, zonder speciaal Consent, en nimmer in geen geval op de groote Steenen, die altoos moeten vrij blijven.

En zullen de Groenlieden gehouden zijn, om met hunnen Schuiten vertrokken te zijn, en hunne Goederen van den Wal genomen te hebben, gedurende de Zomermaanden van *primo Mei* tot *primo October*, voor *negen ure*, en de *overige Maanden* voor *tien ure*, des morgens; zullende hiervan echter uitgezonderd zijn de Leydsche Markt en Oude Kerksplein, alwaar tot elf ure des morgens mag gemarkt worden, alles op eene boete van *Eenen Gulden*.

Art. 12.

Niemand zal vermogen eenige stalling op den Wal te plaatsen, ten einde het losfen der Groenschuiten niet hinderlijk gemaakt worde; in welk geval, zoodanige stallinge onmiddellijk, ten koste en risico van den Eigenaar, zal worden opgeruimd, die daar en boven zal vervallen in eene boete van *Drie Guldens*.

De Marktmeester, daartoe aangevraagd zijnde, zal de noodige schikkingen maken, dat niemand in zijn vrijen opslag verhinderd worde.

Art. 13.

Daar de Groenlieden, die op de zoogenaamde Meermarkt op de Prinsengracht markten, aldaar niet allen kunnen voorstaan, maar ook vergund zijn te markten op het Oude Kerksplein en Nieuwe Heeregracht, zoo zullen, tot handhaving van alle order, bij voortduring, de Groenlieden met hunne Groenten, uit de *Diemer- en Bijlemer-Meer* ter Markte komende, verdeeld blijven in twee ploegen, zoo als dezelve thans zijn ingedeeld; waarvan de Overlieden zullen gehouden zijn, Jaarlijks, op den eersten April, uit elken ploeg vier Personen aan Heeren Burgemeesteren op te geven, ten einde uit dezelve twee voor iederen ploeg te kiezen tot Overlieden.

Art. 14.

Ieder ploeg, met de Personen daaronder begrepen, zal zijn en blijven separaat, zoodanig dat de eene ploeg zich in geenen deele zal mogen vermengen met den anderen ploeg, ofte de Personen daarin zijnde; zullen-

lende, indien iemand in de respectieve ploegen komt te sterven, die gene, welke in deszelfs plaats aankomt, weder moeten komen en sorteeren onder dien ploeg in denwelken de overledene is geplaatst geweest; doch bijaldien eenige nieuwe Groenlieden, niet succederende in de plaats van overledenen, mogten aankomen, zoo zullen dezelve door de Overlieden van de beide ploegen, ten overstaan van den Marktmeester, op de egaalste wijze doenlijk onder de voorschrevene ploegen worden verdeeld.

Art. 15.

De beide ploegen zullen des Maandags, Woensdags en Vrijdags, gezamenlijk, op het Plein van de Oude Kerk, als mede op de Nieuwe Heerengracht, tusschen den Binnen-Amstel en Weesperstraat mogen markten, maar op de Prinsengracht, ter hunner plaats, alleen om den anderen dag, zoodanig dat de eene ploeg den eenen, en de andere ploeg den anderen dag aldaar ter Markt voorstaan zal, ieder op zijne eigene plaats naar volgorde, zoo als zijlieden in des Marktmeesters Boek zijn ingeschreven.

Art. 16.

De overtredingen tegen Art. 13, 14 en 15 zullen worden gestraft met eene boete van *Zes Guldens*.

Art. 17.

De Overlieden zullen, ter bestrijding van alle kleine onkosten, als van ouds, van elken Warmoezier tot deze voorschrevene ploegen behoorende, mogen invorderen alle Jaren, den eersten Maandag in Julij, 60 *Cents*.

Art. 18.

De Fruiten, komende uit de Banne van *Lis* en *Hillegom*, als mede zoodanige Fruiten, welke door de Warmoeziers in hunne eigene Tuinen worden aange-teeld, zullen op de aangewezenen plaatsen op de Groenmarkten, op hunne eigene plaatsen mogen verkocht worden.

Art. 19.

Ten einde de goede Gemeente voor alle bedrog, zoo veel mogelijk, te bewaren, wordt bepaald.

Dat de Streker Rapen, die bij den aanvang van den Zomer ter Markt gebragt worden, geen langer groen dan van drie duim mogen hebben, op eene boete van *Een Gulden Vijftig Cents*, telkens te verbeuren.

Dat op de *Lis* en *Hillegommer* Markt geene Peulen, Boerenboonen of Snijboonen ter Markt zullen mogen worden gebragt, dan alleen in vierendeels Manden, welke door den Stads Ijker behoorlijk geijkt ofte gebrand zullen moeten zijn, op verbeurte van *Zes Guldens*; zullende generalijk geene Schippers, Groentlieden of andere, die hier ter Stede ter Markt brengen en verkoopen, Rapen, Aardappelen en Boonen, dezelve anders mogen verkoopen, dan in behoorlijk geijkte Manden, op verbeurte van *Zes Guldens*, telkens als contrarie zal bevonden worden, echter blijven op de Meer- en Tuinmarkt de tegenwoordige wijze van verkoop bij Tuiniers-Manden in gebruik.

Ook zullen op de *Hillegommer* Markt geene andere Groenten of Besfen mogen worden verkocht, dan die uit de Banne van *Hillegom* komen, en zal, tot voor-

voorkoming van misleiding, niemand wie het ook zij, veel minder op de Markt wonende Personen, of wel Tuiniers en Warmoeziers uit de Banne van *Hillegom*, zoo gedurende den Markttijd als na denzelven vermogen te verkoopen eenige Boonen of andere Groenten, dan in zoodanige Manden of Zakken, als waarmede dezelve Boonen en Groenten door de respectieve Tuiniers of Warmoeziers van de differente plaatsen gewoonlijk worden aangebragt, alles op eene boete van *Zes Guldens*.

Art. 20.

De Schippers, Groenlieden of andere, die hier ter Stede ter Markt brengen en verkoopen, Rapen en Aardappelen, zullen dezelve niet mogen verkoopen dan in geijkte Manden; elk Jaar voor den *eersten Mei* op nieuw geijkt; inhoudende: Ton, op verbeurte van *Zes Guldens*, voor ieder, die na dien tijd in ongeijkte of niet behoorlijk geijkte Manden verkoopt, en bovendien verbeurdverklaring dier Manden.

Echter zullen de Schippers, alhier aanbrengende Spersieboonen, Tuinboonen en Peulen, welke hunne legplaats hebben op de Prinsengracht, op de Schrijfmarkt bij de Rozenstraat, als van ouds, die Waren mogen verkoopen in Zakken, wegende:

Een Zak Boerenboonen 20 ₤

Een Zak Peulen . . . . 20 —

Een Zak Snijboonen . . 30 —

Een Zak Spersieboonen 40 —

Zullende elk der voormelde Schippers gehouden zijn, op derzelve Schuit te hebben een Balance met 40 ₤ behoorlijk geijkt Gewigt, om de Zakken behoorlijk te kunnen wegen.

Wan-

Wanneer bevonden wordt een Zak het gewigt niet had, zal voor elken alzoo bevonden Zak, van minder gewigt dan naar behooren, verbeurd worden *Zes Guldens*.

En zullen de Schippers met hunne Knechts gehouden zijn, de Zakken te wegen, zoo dikwerf zulks door daartoe geautoriseerde Personen of den Kooper zal gerekwireerd worden, zonder dezelve in deze verrigtingen, eenigermate hinderlijk te zijn, in welk geval men zal verbeuren eene boete van *Vijf- en-Twintig Guldens*.

Art. 21.

Niemand, wie het ook zij, zal vermogen de geijkte Manden te omwinden met Touwen of iets dergelijks, de Bodems van dezelve te buigen, of wel Zakken op de Bodems der Manden leggen, ook eenige praktijk aan te wenden ter verkleining der Maat, en dus doende de Koopers te benadeelen; op verbeurte der Manden, en daar en boven eene boete van *Twee Guldens*, voor iedere Mand, onverminderd de straffe tegen vervalsching van Maten bepaald.

Art. 22.

Ieder Schipper, die alhier de in de twee voorgaande Artikelen gemelde Vruchten met zijn Vaartuig te Markt aanbrengt, zal gehouden zijn, aan of op zijn Schip, op eene zichtbare plaats, een Bord te hangen, waarop zijn naam behoorlijk staat uitgedrukt, op poene van *Drie Guldens*.

Art.

Art. 23.

De Buitenlieden, eenige Groenwaren en Aardvruchten hier ter Stede te koop brengende, en willende de penningen hunner verkochte Goederen dadelijk en gereed te ontvangen, zullen daartoe mogen gebruiken de onderscheidene, tot dezelve door Heeren *Burgemeesteren* geautoriseerde Schrijfvrouwen, (elk voor dat gedeelte der Groenmarkt waartoe zij zijn geautoriseerd) en niemand anders, welke Schrijfvrouwen, dadelijk na de losging en verkoop, aan den Verkooper zullen aantellen het provendu derzelve, met inachtneming eener daarvan te houden pertinente Notitie, voor welke moeite zij zullen kunnen korten *Vijf Cents van iederen Gulden*, zullende gemelde Schrijfvrouwen, noch iemand der te hunnent wonende Personen, eenige Groenningering vermogen te doen, op poene van suspensie hunner bediening, of wel finale afzetting, zoodanig als bij Heeren *Burgemeesteren* zal bevonden worden te behooren, en zullen de Schippers of Groenlieden, die niet bij de geautoriseerde Schrijfvrouwen doen notceeren, ook geene ligplaats aan de Schrijfmarkten vermogen te houden.

Art. 24.

Ter observatie dezer Ordonnantie en Keuring der Groenten zijn speciaal geautoriseerd, en tot het doen aller bekeuring gekwalificeerd, de Generale Marktmeester, de Marktmeester der Groenmarkt, de Ontvangers der Meet-, Tel- en Keurloonen, dewelke gezamenlijk en ieder in het bijzonder, elk voor

zoo veel hem aangaat, zullen toezien, er geene slechte, bedorven, of voor de gezondheid schadelijke Vruchten worden verkocht.

Art. 25.

De Ontvanger der Telloonen zal, benevens den Marktmeester, meer in het bijzonder, buiten de werkzaamheden, in het vorige Art. vermeld, naauwkeurig acht slaan, dat geene Opkoozers eenige opkopen doen, of eenig koopcontract aangaan, met eenige Schippers, Boeren of Tuinlieden, dan des Zomers 'smorgens van *zeven* tot *negen* ure, en des Winters van *acht* tot *tien* ure, en ook des avonds *één* uur voor het luiden der Boomklok, en zal in contrarie geval zoo Kooper als Verkooper elk verbeuren eene Somma van *Vijf-en-Twintig Guldens*.

Art. 26.

Zij zullen gezamenlijk almede toezien, dat niemand hoegenaamd met eenige Groenten ten verkoop voorsta, dan alleen op zijne eigene plaats, zonder elkander voor te stallen of te hinderen; op eene boete van *Eenen Gulden*, door de Overtreders te verbeuren.

Art. 27.

Het zal den Schipper of Tuinder, die zijne Goederen van buiten alhier ter Markt brengt, vrijstaan, om, na de gedane opgave aan den geautoriseerden Teller der Groenten, zijne Waren te mogen lossen, mits gehouden zijnde, dezelve door hem aangebrachte Groenten zelf te verkoopen, ofte wel zulks te laten doen door zijnen gemagtigden, wiens naam hij als dan

dan aan den Teller zal moeten hebben opgegeven; zullende hij dezen verkoop, onder geen voorwendfel hoe ook genaamd, door een anderen mogen laten doen, op de verbeurte van eene boete van *Vijfen- Twintig Guldens*.

Art 28.

Het zal den Schipper of Tuinder, die zijne Waren van buiten de Stad ter Markt brengt, geoorloofd zijn, een man in zijnen dienst te nemen, of te hebben, die hem helpt om zijne Groenten uit te tellen en te losfen; mits dat deze telling of losfing altoos onder zijn opzigt geschiede; daartoe zal hij, of wel de bij den Teller bekende gemagtigde, verplicht zijn, zoo lang er geteld en gelost wordt, zich niet van zijn Schip of Schuit te verwijderen, op eene boete van *Zes Guldens*.

Art. 29.

Zoo het echter mogt gebeuren dat zoodanig Werkman, als in het vorig Artikel bedoeld is, ter kwader trouw handelde, zal het den Teller vrijftaan, dezen Werkman dadelijk uit het Schip of de Schuit te doen gaan; met interdictie, om voortaan niet meer door denzelven Schipper of Tuinder of een der anderen, die Goederen aan de Markt brengen, gebruikt te mogen worden.

Art. 30.

Het getal der Kool zal voortaan zijn op de Honderd, Twaalf toe, dus 112, niet meerder noch minder.

Het getal der Hoornſche Wortelen, als mede
Pinkſter-Nagelen, Wortelen en Pieterſelie-Wortelen,
ieder Bos 26 ſtuks.

De Vlijmſche Wortelen, ieder Bos 13 ſtuks.

De Bosſen Rammenas, ieder Bos 8 ſtuks.

Art. 31.

Voor toezigt op de Telling en Keurloon wordt aan
den Ontvanger der Tel- en Keurloonen van de na-
volgende Goederen betaald, als volgt: van

1000 Rapen	7½ Ct.
100 Kolen (alle ſoorten van)	5 —
1000 losſe Wortelen	5 —
1000 Wortelen aan de bos als mede de Vlijmſche	2½ —
1000 losſe Pieterſelie-Wortelen	10 —
1000 dito dito d to aan de bos	5 —
100 pond Schorſeneel-Wortelen	5 —
1000 Pinkſter-Nagelen	10 —
1000 Beetwortelen	15 —
1000 Chicorij-Wortelen	5 —
1000 Rammenas (los of aan bosſen)	25 —
100 ſtruiken Andijvie en Sellerie	2½ —
100 Komkommers	2½ —
100 Antisjokken	10 —
100 bosſen Uijen	5 —
1 latrist Uijen	5 —
100 ſmale Jonkers Uijen	15 —
100 ſtompe Uijen	20 —
100 ſtokriſten Uijen	20 —
per zak Mieriks-Wortelen	20 —
— ton Ajuin	5 —
16 bosſen Sparſie	5 —

Op

Art. 32.

Op dat alles in deze zoude kunnen worden nagegaan, zullen alle de Schippers of Groenlieden, hier ter Stede Groenten aanbrengeude, verpligt zijn, zoo dikwijls zij aan de Markt komen, en alvorens iets te mogen lossen, aan den Ontvanger der Telloonen aan te geven de hoeveelheid Vruchten, welke door henlieden worden ter Markt gebragt; alles op eene boete van *Zes Guldens.*, voor den genen, die in het geheel niet of wel te min mogt hebben aangegeven; zullende de Schrijfvrouwen van ieder Schip, dat onder haar opzigt is gelost, direct na de losfing aan den Ontvanger der Telloonen, schriftelijke opgaaf moeten doen, der hoeveelheid Waren, welke ieder Schipper heeft aangebragt, en van dezelve het Ten Keurloon dadelijk betalen; het welk zij den Verkooper zullen mogen korten. Wordende de Schrijfvrouwen wel specialijk bij deze gelast, den voornoemden Ontvanger in alles behulpzaam te zijn, wat aan zijne rigtige ontvangst bevorderlijk zijn kan; zullende de gene, welke hierin nalatig is, voor de eerste maal zes Weken in haren post worden gefuspendeerd, en, ten tweede maal fraudeerende, van haren post worden ontzet.

Art. 33.

Tot de keuring van de Aardappelen, waarvan fints eenigen tijd zeer slegte foorten (en voor de gezondheid schadelijke) worden ingevoerd, onder den naam van Engelsche, Kaapsche of gevlaakte, ook onrijpe Paarden Aardappelen, worden speciaal geauto-

riſceerd de Generale Marktmeester, de Stads Meter op de Groenmarkt, tevens Ontvanger der Meet- en Keurloonen, en de Marktmeester van de Groenmarkt.

Art. 34.

Op dat de in het vorig Artikel vermelde Ambtenaren in de gelegenheden zouden zijn, om alle schadelijke Aardappelen te weren, zullen alle alhier met Aardappelen ter Markt komende Personen, alvorens te mogen verkoopen, of losen, aan het Kantoor van Keurmeesteren op de Prinsengracht, bij de Liefesluis, N°. 522, opgeven de kwantiteit en soort der door hem aangebragte Aardappelen, van welke aangifte aan hem een Billet zal worden afgegeven; het welk hij aan Boord zal moeten houden, en voor welk Billet, ter goedmaking der onkosten, zal worden betaald van 100 of mindere Tonnen 20 Cents, van 100 tot 200, 40 Cents, en daar boven 60 Cents. En zullen de Keurmeesteren niet mogen gehinderd worden, om de Aardappelen te bezigtigen, zoo dikwijls zij zulks noodig oordeelen zullen, bij de geheele lading of daaruit verkocht wordende kleine partijen, alles op eene boete van *Zes Guldens*.

Art. 35.

De voor menschelijk voedsel afgekeurde Aardappelen zullen in het geheel niet mogen worden verkocht, maar zal van zoodanige afkeuring dadelijk kennis worden gegeven aan den Directeur van Politie, en zal deze naauwkeurig zorge dragen, dat de zoodanige afgekeurde Aardappelen niet worden verkocht, maar de Stad weder worden uitgevoerd; en aan niemand,

on-

onder wat voorwendsel ook, worden afgegeven; zullende de hier tegen gehandeld, en heimelijk van de zoodanige Aardappelen verkocht, of op andere wijze verryeemd hebbende, vervallen in eene boete van niet minder dan *Een* en niet meerder dan *Twaalf Guldens*, naar mate van de kwantiteit der alzoo verkochte of verryeemde Aardappelen.

Art. 36.

Alle Aardappelen niet ter Markt komende, maar als reeds gekocht of besteld voor een of ander aangebragt wordende, zullen bij de Ingezetenen te huis gebragt worden, met deze uitzondering echter, dat de zoodanige Aardappelen, die bestemd zijn voor Voorkoopers, of de Negotie in Aardappelen doende, niet zullen mogen worden gelost en aan den Kooper te huis gebragt, dan na alvorens het schriftelijk bewijs daarvan afgegeven is; op eene boete van *Vijf-en-Twintig Guldens*; en zullen geene kwantiteiten grooter dan twaalf Ton als besteld aangemerkt worden.

Art. 37.

Ter voldoening aan het bepaalde bij het vorige 36ste Artikel en de bereiking van het doel, zal een ieder die ten daargemelden einde met Aardappelen alhier aankomt, daarvan moeten kennis geven aan het Kantoor van Keurmeesteren, mede op eene boete van *Zes Guldens*.

Art. 38.

Keurmeesteren zullen, alvorens hunne functiën te
aan-

aanvaarden, in handen van Heeren Burgemeesteren den volgenden Eed afleggen:

„ Ik belove en zweere, in de beoordeeling
 „ der Aardappelen, aan mijne bekeuring on-
 „ derworpen wordende, met alle getrouwheid
 „ en onpartijdigheid te zullen handelen, en
 „ naar mijne beste kennis en wetenschap te
 „ beslissen, en geene giften of gaven, van
 „ wien het ook zij, te zullen aannemen of te
 „ doen aannemen, die op mijne beoordeeling
 „ zouden kunnen invloed hebben.

Zoo waarlijk enz.

Art. 39.

Ter bespoediging zal het genoeg zijn, ter goedkeuring, slechts één der Keurmeesteren de Aardappelen bezigtige, dan ter afkeuring zullen ten minste twee van hen vereischt worden.

Art. 40.

De Keurmeesteren zullen verplicht zijn toe te zien, dat er, bij de Voorkoopers of andere Aardappelen Verkoopers, geene Aardappelen worden verkocht, die voor menschelijk voedsel onbruikbaar en voor de gezondheid schadelijk zijn, en zulks bevindende of verdenkende, daarvan dadelijk kennis moeten geven aan den Directeur der Politie; aan wien in dat geval wordt aanbevolen, de meest gepaste maatregelen te nemen tot stuiting van den verkoop derzelve; zullende de Verkooper, ingevalle hij bevonden

den wordt hierin te kwader trouw en opzettelijk gehandeld te hebben, verbeuren eene boete van *Vijf- en Twintig Guldens*.

Art. 41.

Van alle Beurt- en Veerschepen, of welk Vaartuig zulks ook zoude mogen zijn, eene mindere kwantiteit dan 25 Amsterdamsche Tonnen Aardappelen of Rapen aanbrengeude, zal de Aanvoerder kunnen volstaan, met een Los-Billet van *Tien Cents* te halen bij den beëdigden Meter, boven het na te meldene Meet- en Keurloon, mits zulks voor de lossing geschiede, op eene boete van *Twee Guldens*.

Art. 42.

De Aardappelen, die bij grootere kwantiteit dan eene Amsterdamsche Ton worden gemeten of afgeleverd, zullen moeten gemeten worden met de Haring-Ton, met het Kruis er op, gerekend op eene halve Amsterdamsche Ton, dewelke behoorlijk geijkt zal moeten zijn, door Kommissarissen van de kleine IJk; mindere kwantiteiten moeten, op de thans gebruikelijke wijze, gemeten worden met het gewone Mandje, bij den Stads Meter verkrijgbaar, alwaar ook de Haring-Ton te bekomen is, mits voor het gebruik betaald worde *Vijftig Cents* daags.

Art. 43.

Voor de toezigt op de Maten en Gewigten en de
 D goe-

goede kwaliteit der Goederen, zal aan den Stads Meter voor de losling moeten worden betaald:

Voor eene Ton Rapen	2½ Cent.
— eene Ton Aardappelen	2½ —
— een Zak of 30 ℔ Snijboonen	1 —
— vijf Zakken of 100 ℔ Peulen	3 —
— 100 ℔ Sparfieboonen	3 —

van ieder vicrendeels Mand met Snijboonen, Sparfieboonen en Tuinboonen 4 *Penningen* of 1½ *Cents*, van drie Leijdsche Dam-Manden met dezelfde Vruchten 4 *Penningen* of 1½ *Cents*. Zullende echter van zoodanige Aardappelen, als niet op de Markt gelost en uitverkocht, maar in de Pakhuizen opgeslagen worden, alvorens dit geschiede, een Permissie-Billet bij den Meter moeten worden gehaald, tegen betaling van 30 *Cents*; en als dan voor extra Keur- en Meetdoon nog betalen 4 *Penningen* of 1½ *Cents* per Amsterdamsche Ton, dus te zamen 12 *Penningen* of 3¼ *Cents* per Ton, welke permissie echter niet zal worden gegeven zoo er geen genoegzame voorraad aan de Markt is.

Zullende de Meter altoos de vrijheid hebben, even als de andere tot de keuring gekwalificeerde Perionen, te hunnen eigen koste, de hoeveelheid der opgegevene kwantiteiten te verifiëren; zullende, ingeval van frauduleuze aangifte, (en dat alzoo de kwantiteit grooter bevonden werd dan aangegeven was) worden verbeurd eene boete van *Vijf-en-l'wintig Guldens*, en daarenboven de kosten van Verificatie moeten worden gerestitueerd.

De

Art. 44

De bepaling in Art. 27 nopens de lossing, en in Art. 32 omtrent de bepaling, van den Ontvanger der Telloonen, voorkomende, zijn ook van applicatie op de betaling van de Meet- en Keurloonen.

Art. 45.

Voor het schoon houden der plaatsen op de Meer- en Tuin-Markt, zal slechts de helft van het tot hiertoe gebruikelijke betaald worden, en alzoo telken half Jare op *primo Mei* en *primo November*, op de Meermarkt door elk Warmoezier 65 Cents, en op de Tuinmarkt 50 Cents, en zulks provisieneel, tot dat dit wederom zal kunnen worden verminderd.

Elk Persoon, op de Lisfer- en Hillegommer Markt, met Groente voorstaande, zal voortaan slechts betalen voor Veegloon 10 Cents per week. Voor alle Schuiten buiten de Tuin- en Meermarkt, Groenten of Aardvruchten aanbrengeende, telken reize 5 Cents.

En zullen die gene, die voorschreven Veegloonen niet dadelijk aan den Marktmeester op de eerste aanmaning voldoen, verbeuren eene boete van *Een Gulden*.

Art. 46.

Alle de voorschrevene boeten zullen zijn, de eene helft voor den genen die de calange doet, en de wederhelft voor den Algemeenen Armen dezer Stad; en zullen de Schuiten der Overtreders aan den Ketting gesloten worden, tot dat de zaak is getermineerd.

Wor-

Wordende de Heeren *Kommissarissen van Politie* geïnviteerd, om de Ambtenaren aan de Groenmarkt de vereischte adfistentie ter uitoefening hunner bediening te verlenen.

Amsterdam, den 28sten October 1818.

Burgemeesteren voornoemd,

D. W. E L I A S,

Ter ordonnantie van dezelve,

H. VAN SLINGELANDT.

NO
9